

Kendelse

afsagt den 15. december 2020

Sag nr. 2020-80-0497

Dansk Skuespillerforbund har på vegne af [Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4]

mod

Politiken

Dansk Skuespillerforbund har på vegne af [Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] klaget til Pressenævnet over illustrationerne til artiklerne *"Intimitetskoordinator"*, *"Slut med at føle sig frem"*, *"Hvis der kommer en, der siger, at du skal gå op og ned ad Strøget med en agurk i røven i tre timer i regnvejr, så gør du det"*, *"[Skribent]: Jeg længes efter at sidde på 1. række og blive spyttet i hovedet"* og *"Jeg længes efter at få sved og spyt i hovedet"* – bragt henholdsvis den 10. februar, 2. og 3. maj 2020 i den trykte udgave af Politiken og på hjemmesiden politiken.dk, fordi de mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] har klaget over, at billederne til de påklagede artikler har krænket deres privatliv.

1 Sagsfremstilling

Politiken bragte den 10. februar 2020 på forsiden i den trykte udgave af Politiken et billede, der udgjorde omkring halvdelen af forsiden. Hen over billedet stod *"Intimitetskoordinator"* fremhævet med store røde bogstaver. På billedet ses en mandlig skuespiller stå oprejst med armene om en kvindelig skuespillers underliv. Den kvindelige skuespiller ligger på et hvidt bord med sine ben omkring den mandlige skuespiller. Billedet er af intim karakter. Kvindens ansigt ses ikke. Den mandlige skuespillers ansigt ses tydeligt, og han kigger ned på kvinden og smiler. Han er iført en hvid skjorte og har bare ben. Den kvindelige skuespiller er iført en stribet bluse og har også bare ben. I venstre hjørne af billedet er en henvisning til *"KULTUR-forsiden"*. Under billedet ses følgende billedtekst:

"Skal han tage hårdt fat om brystet eller bare nulre? Skal hun gribe om hans balder? I flere lande er teatrene begyndt at ansætte intimitetskoordinatorer til sexscenerne, så skuespillernes grænser ikke bliver overskredet. På [Teater A] overvejer man nu,

om man skal følge trenden. Og på [Teater B], som tidligere har opført ”Farlige forbindelser” (billedet), er man heller ikke afvisende. Foto: [Fotografens navn, *Presse­nævnet*]”

I samme udgave af den trykte udgave af Politiken den 10. februar 2020 bragte Politiken på forsiden af KULTUR-sektionen artiklen ”*Slut med at føle sig frem*”. Artiklen var illustreret med et billede, der optog næsten hele højre side fra top til bund. På billedet ses en mandlig skuespiller, [Klager 3] og en kvindelig skuespiller, [Klager 2] omfavne hinanden intimt. [Klager 2] er ikke iført tøj, men et tæppe dækker hendes underliv. Hendes ansigt kan ses i profil. Det meste af [Klager 3]s ansigt kan ses. Hans mund og ene øje er gemt bag [Klager 2]s løse hår. Derudover ses [Klager 3] ene bare arm. Nederst i billedet ses følgende billedtekst:

”INTIMT. På [Teater A] overvejer man at bruge en såkaldt intimitetskoordinator til visse scener. På [Teater B] – hvor [Klager 2] og [Klager 3] her er i nærkontakt i ’Antichrist’ – er man ikke afvisende over for at hyre en intimitetskoordinator, der kan guide og koreograferer i særlige scener. Foto: [Fotografens navn, *Presse­nævnet*]”

Artiklen havde følgende underrubrik:

”Hvor langt skal man gå for at sikre trygheden på teaterscenerne? Skal nøgenhed og sexscener skrives ind i kontrakterne på forhånd, eller skal man have en professionel til at koreograferer sexscenerne? Flere lande har indført intimitetskoordinatorer – det er dog ikke slået igennem herhjemme endnu.”

Af selve artiklen fremgik blandt andet følgende:

”[...]

I film- og tv-branchen er det blevet helt almindeligt at ansætte folk, der sørger for sikkerheden og koreografi af sexscener, og nu følger en række teatre efter – både små scener og på Broadway – og hyrer certificerede intimitetskoordinatorer til at vejlede i scener, der potentielt er seksuelt grænseoverskridende. Branchen har haft stor vækst, siden #MeToo-sagerne begyndte at rulle verden over. Sverige, Finland og Danmark har også fået deres første intimitetskoordinatorer, men mens Riksteatern i Stockholm har gjort brug af den ny service, er gennembruddet ikke kommet i Danmark endnu. Men interessen er der.

[...]

På [Teater B] forklarer direktør [Direktøren], at hun forsøger at sikre, at ingen får deres grænser overskredet, ved at have en nær dialog med de ansatte skuespillere, ved at opfordre til generel åbenhed i forhold til medarbejderne og ved hellere at spørge en gang for meget end for lidt, når det kommer til konkrete scener. »Men jeg er ikke afvisende over for at hyre en intimitetskoordinator til en særlig situation«, siger hun.

[...]

Især freelancere kan føle sig presset til at sige ja til at få nulret brystvorter eller ryste balder, fordi det næste job kan afhænge af det. De vil gerne please hele holdet på settet, og derfor kan de komme ud i uønskede situationer. Eller som [Person A] formulerer det: »Instruktører ville nok sige, at vi har ligestilling, og at man kan bare sige fra. Men det kan man ikke, for hvis du er freelancer, så siger de fleste bare ja. Hvis der kommer en, der siger, at du skal gå op og ned ad Strøget med en agurk i røven i tre timer i regnvejr, så gør du det«.

[...]

Bange for at sige nej

[Person B] er ærgerlig over [Person C]s skepsis. Hun er som den første i Danmark ved at uddanne sig til certificeret intimitetskoordinator ved en engelsk institution. Hun giver [Person C] ret i, at teatermiljøet er præget af omsorgsfuldhed, men hun påpeger, at skuespillere sagtens kan være bange for at sige nej, selv om de har lyst til det.

»Selv om han ikke oplever et problem, er det farligt blankt at afvise det. Der er mange gode oplevelser, men der er desværre også triste historier om skuespillere, som langt efter en produktion – tv, teater eller film – reflekterer og opdager, at de er gået på kompromis med sig selv, og opdager, at det ikke var særligt fedt at stå med bukserne nede«.

Samme artikel blev bragt på Politikens hjemmeside politiken.dk den 10. februar 2020 under overskriften ”Hvis der kommer en, der siger, at du skal gå op og ned ad Strøget med en agurk i røven i tre timer i regnvejr, så gør du det”. I den oprindelige udgave af artiklen var bragt et billede af et hold skuespillere fra forestillingen ”Symposion” på [Teater A]. Skuespillerne danner en figur, hvor en mandlig skuespiller, [Klager 4] står oprejst i midten med front mod kameraet. Han er nøgen og på ryggen af ham sidder en kvindelig skuespiller, der også umiddelbart synes nøgen. På gulvet ses fem skuespillere iført beige tøj. Fire af dem kigger gennem benene på den oprejste mandlige skuespiller, [Klager 4]. Den femte skuespiller, hvis ansigt ikke kan ses på billedet, har sin hånd omkring [Klager 4]s penis.

På den kopi af den oprindelige artikel på politiken.dk, som Pressenævnet har modtaget, ses ikke en billedtekst. Billedet er senere fjernet fra artiklen og ses ikke på en udskrift af 18. maj 2020 fra politiken.dk. Pressenævnet er ikke bekendt med, hvilken dato billedet blev fjernet fra artiklen på politiken.dk.

Den 2. maj 2020 bragte Politiken artiklen ”[Skribent]: Jeg længes efter at sidde på 1. række og blive spyttet i hovedet” på hjemmesiden politiken.dk. Den oprindelige udgave af artiklen var illustreret med billedet fra forestillingen ”Symposion” på [Teater A]. Under billedet stod følgende billedtekst:

”Hvem skal nu hive [Klager 4] i pikken, når teatret ikke kan spilles live?”

Billedet blev på et tidspunkt mellem den 11. maj og 18. maj 2020 fjernet fra artiklen på politiken.dk. Pressenævnet er ikke bekendt med, hvilken dato billedet blev fjernet fra artiklen.

Billedet fra forestillingen ”Symposion” blev også anvendt som illustration til en tilsvarende artikel bragt den 3. maj 2020 i den trykte udgave af Politiken på side 22 og 23 under overskriften ”Jeg længes efter at få sved og spyt i hovedet”. Den trykte udgave af artiklen var illustreret med tre billeder, som var placeret øverst, og som optog næsten halvdelen af side 22 og 23. Billedet i midten var billedet fra forestillingen ”Symposion” på [Teater A], beskrevet ovenfor, hvor skuespiller [Klager 4] optræder nøgen. Billedteksten til billederne i den trykte udgave af Politiken var placeret under artiklens overskrift til højre på side 22 mellem to tekstspalter. Billedteksten var fremhævet med fed og havde følgende ordlyd:

”Live. Pianisten [Pianisten] (tv.) har det der magtfuldt krøllede domptørhår, der kaster svedperler af sig i takt med, at [Pianisten] får spillet sig op i en rus. Hvem skal under iagttagelse af to meter-reglen nu hive [Klager 4] (i midten) i pikken i ’Symposion’? Og [Person C] (th.) som Richard III taler intenst hen over stolerækkerne. Foto [Fotografernes navne, *Pressenævnet*]”

Artiklen havde følgende underrubrik:

”Man føler sig aldrig rigtig i livsfare eller i sigtelinjen for sved og spyt, når man sidder i sofaen og ser Netflix. [Skribent] savner livekunstens grænseoverskridende fysikalitet.”

Af selve artiklen fremgik blandt andet følgende:

[...]

Vil noget, jeg ser på tv eller min laptop, nogensinde kunne stå mål med, hvad jeg har oplevet i et teaterum? Jeg glemmer virkelig aldrig [Teater A]s forestilling ’Symposion’, da skuespilleren [Person D] satte sig på scenen og docerede om, hvor hurtigt vores hjerter slår – menneskenes hjerter og dyrenes hjerter. Menneskets hjerte galopperer stresset af sted, og da det kom til kaskelothvalen, hvis hjerte kun slår en gang i minuttet, sagde det øresønderrivende: BOM!, hvorefter [Person D] og vi på tilskuersæderne sad og kiggede på hinanden et fuldt minut, før det igen sagde: BOMMM!

Det ville kun fungere live og på teatret. Her var ingen vinduer eller smartphones at lade sig distrahere af. Foran fjerneren eller computeren var man gået ud for at tisse eller lave kaffe.

Eller hvad med dette billede fra samme forestilling, da en medspiller kryber ind under en splitternøgen [Klager 4], rækker op og hiver ned i hans pik! Hvornår vil nogen igen kunne hive [Klager 4] i pikken?

Det samme med [Teater C]s blændende opsætning for et par år siden af ’Erasmus Montanus’. Én ting er, at der igen var live-pik med i line-uppet, men titelrolleskuespilleren [Person E] (hvorfor fik han ikke ti priser for den rolle?) gik rundt blandt publikum på rækkerne og stillede os penible eksistentielle spørgsmål. Hvem skal nu stille de spørgsmål så korporligt insisterende, at man bare ikke kan kigge væk, men er nødt til at svare, koste hvad det vil? Netflix kræver ingen svar. [...]

[Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] klagede til Politiken den 12. februar 2020. Politikken afviste klagen den 27. februar 2020. Klagen er modtaget i Pressenævnet den 12. maj 2020.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4]s synspunkter

Dansk Skuespillerforbund har på vegne af [Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] anført, at Politiken ved at bringe billeder af de afbildede skuespilleres uden deres forudgående samtykke har tilsidesat god presseetik og krænkede deres privatliv, jf. punkt B.1 i de vejledende regler for god presseetik.

De har anført, at skuespiller [Klager 1] var på Politikens forside den 10. februar 2020, skuespillerne [Klager 2] og [Klager 3] var afbildede på Politikens KULTURforside den 10. februar 2020, og at skuespiller [Klager 4] var afbildet på Politikens hjemmeside politiken.dk den 10. februar 2020 og igen den 2. og 3. maj 2020.

[Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] har i den forbindelse anført, at de omhandlede billeder var pressebilleder, som var taget til brug for omtale af de pågældende teaterforestillinger.

De har henvist til, at medier bør være tilbageholdende med at anvende fotografier af enkeltpersoner som illustration til en generel beskrivelse, der ikke angår den pågældende person. De har i den forbindelse gjort gældende, at dette tillige gælder brugen af billeder af skuespillere. De mener således, at der ikke gælder en videre mulighed for at anvende billeder af skuespillere end andre enkeltpersoner og har henvist til, at skuespillere påtager sig en bestemt rolle som en del af deres arbejde. I den forbindelse er det bemærket, at når skuespillere optræder helt eller delvist afklædte, sker det som følge af instruktørens kunstneriske valg. Der er således ikke tale om, at de pågældende skuespillere ”vælger” at optræde afklædte.

[Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] har i den forbindelse anført:

- a) ”De afbildede skuespillere optræder helt eller delvist afklædte på billederne, ligesom de befinder sig i intime situationer/stillinger. Der bør efter klagerens opfattelse udvises ekstra tilbageholdenhed med anvendelsen af billeder af helt eller delvist afklædte enkeltpersoner uden disses samtykke. Det samme gør sig gældende vedrørende billeder af enkeltpersoner i intime stillinger/situationer.
- b) Politiken gør ikke læserne opmærksomme på, at de afbildede skuespillere spiller roller og ikke viser dem som privatpersoner. Af billedteksten til artiklen den 2. maj 2020 fremgår endda ”Hvem skal nu hive [Klager 4] i pikken ...”. Dette forhold medfører, at billederne virker kompromitterende for de afbildede.

- c) De omhandlede artikler omhandler problemer med intimsener i teaterbranchen. Ved at anvende billeder af genkendelige skuespillere giver Politiken læserne indtryk af, at der har været problemer med afviklingen af de konkrete intimsener og således også med de afbildede skuespillere. Dette gælder særligt, idet Politiken ikke gør læserne opmærksomme på, at der ikke har været problemer i de konkrete scener.”

[Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] har endelig anført, at det er i klar modstrid med, hvad man som skuespiller, der medvirker i en teaterforestilling, skal tåle, hvis alle pressebilleder taget under teaterforestillinger ville kunne bruges (som genrebilleder) til illustration af pressehistorier, uanset hvor afklædte eller intime situationer, der er afbildet.

De mener, at der er stor forskel på, at optræde nøgen live foran et begrænset publikum i en kunstnerisk sammenhæng, og at blive brugt som blikfang på forsiden af en landsdækkende avis sammenstillet med en historie om, at nøgenhed og intimitet i teaterbranchen kan medføre problemer.

2.2 Politikens synspunkter

Politiken har afvist, at de påklagede artikler er i strid med god presseskik og har anført, at der er en direkte sammenhæng mellem det emne, der behandles journalistisk, og billedernes motiver. Der er således en klar redaktionel relevans.

Politiken mener, at den omstændighed, at billederne er taget til omtale af konkrete teaterforestillinger, ikke udelukker anden relevant redaktionel brug og har henvist til, at alle danske medier gør brug af genrebilleder til illustration af nyhedshistorier. Politiken finder, at det vil have overordentlig vidtrækkende konsekvenser, hvis man vælger at bryde med den praksis.

Billederne er bragt uden de afbildedes samtykke, idet der er tale om billeder fra offentlige teaterforestillinger, hvor skuespillerne har valgt at optræde helt eller delvist afklædte.

I den anledning har Politiken anført, at billederne er bragt som generelle og relevante eksempler på situationer, hvor man kunne tænke sig, at en intimitetskoordinator kunne være til hjælp. Politiken finder således, at der ikke tale om en sensationssøgende anvendelse og har anført, at det fremgår af sammenhængen og billedteksterne, at klagerne ikke vises som privatpersoner, men som professionelle skuespillere i færd med at medvirke i en forestilling.

Politiken har i den anledning fremhævet, at det heller ikke fremgår af artiklerne og billedteksterne, at der skulle have været problemer ved afviklingen af de scener, der vises, eller af de konkrete forestillinger i øvrigt. Det fremgår tydeligt af billedteksterne, hvilken forestilling, og hvilket teater der var tale om. Politiken har i den forbindelse henvist til billedteksterne til de påklagede billeder.

I forhold til artiklen ”[Skribent]: Jeg længes efter at sidde på 1. række og blive spyttet i hovedet” bragt den 2. maj 2020 har Politiken anført, at den var et essay om et personligt dybt og

intest savn af det helt intime teater i et samfund, hvor den fysiske kontakt i hvert fald for en periode er blevet stærkt begrænset. Politiken har imidlertid beklaget, at det i netop denne artikel ikke fremgik, hvilken forestilling billedet med [Klager 4] var fra. Temaet for artiklen var, at skribenten savnede det grænsesøgende teater i en tid, hvor teaterlivet er sat på pause, og brugen af billedet var således, ifølge Politiken, også i det tilfælde redaktionelt relevant.

Endelig har Politiken anført, at da Dansk Skuespillerforbund henvendte sig, valgte Politiken at fjerne billedet med [Klager 4] fra politiken.dk for at vise en udstrakt og ekstraordinær forståelse. Politiken har i den forbindelse anført, at det er ikke umiddelbart er redaktionens hensigt at bruge det igen. Politiken har således ikke afvist at fjerne billedet.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at nævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34 og de vejledende regler for god presseskik, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i medieansvarslovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle.

Spørgsmålet om, hvorvidt mediet har overtrådt ophavsretsloven, aftaleloven eller anden lovgivning, hører under domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence.

Retlig interesse

Det er en betingelse for, at Pressenævnet kan behandle en klage, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer, at man selv som person, organisation, virksomhed eller lignende skal være omtalt, afbildet eller på anden måde identificeret i mediet.

Klagen angår billeder afvendt af Politiken som illustration til generel omtale af behovet for en intimitetskoordinator i teaterbranchen. Dansk Skuespillerforbund har indgivet klagen på vegne af skuespillerne [Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4], der alle er afbildede i den påklagede omtale, og i nogle tilfælde også navngivet i billedteksterne.

[Klager 1] er den mandlige skuespiller på billedet bragt på forsiden af den trykte udgave af Politiken den 10. februar 2020. Billedet er fra forestillingen ”Farlige forbindelse” på [Teater B].

[Klager 2] og [Klager 3] er de to skuespillere på billedet i artiklen ”Slut med at føle sig frem” bragt på KULTURforsiden i Politiken den 10. februar 2020. Billedet er fra forestillingen ”Antichrist” på [Teater B].

Skuespiller [Klager 4] er afbildet på billedet fra forestillingen ”Symposion” på [Teater A]. Billedet blev bragt på hjemmesiden politiken.dk den 10. februar 2020 som illustration til artiklen ”Hvis der kommer en, der siger, at du skal gå op og ned ad Strøget med en agurk i røven i tre timer i regnvejr, så gør du det”. Samme billede blev bragt til artiklen under overskriften ”[Skribent]: Jeg længes efter at sidde på 1. række og blive spyttet i hovedet” den 2. maj 2020 på hjemmesiden politiken.dk og under overskriften ”Jeg længes efter at få sved og spyt i hovedet” i den trykte udgave af Politiken på side 22-23 den 3. maj 2020.

De fire klagere har således alle hver især retlig interesse i at få behandlet klagen i forhold til det konkrete billede, hvor den enkelte skuespiller er afbildet.

God presseskik

Privatlivets fred

Dansk Skuespillerforbund har på vegne af skuespillerne [Klager 1], [Klager 2], [Klager 3] og [Klager 4] klaget over, at Politiken uden forudgående samtykke har anvendt pressebilleder taget til brug for omtale af de pågældende teaterforestillinger til illustration af artikler om generel omtale af behovet for intimitetskoordinatorer i teaterbranchen. De mener, at Politiken har krænket deres privatliv, da billederne var intimbilleder eller nøgenbilleder. De har også klaget over, at Politiken ikke i billedteksten gør tilstrækkelig opmærksom på, at de afbildede skuespillere på billederne spiller roller og ikke viser dem som privatpersoner, ligesom Politiken heller ikke gør læserne opmærksomme på, at der ikke har været behov for en intimitetskoordinator til de konkrete afbildede scener.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1

Det er som udgangspunkt ikke i strid med god presseskik, at medier fotograferer eller filmer personer eller virksomheder, der befinder sig på offentligt tilgængelige steder, og offentliggør billeder af denne art, selv om de pågældende ikke har samtykket hertil. Der skal dog udvises varsomhed af hensyn til de implicerede, herunder til de sammenhænge, hvori de indgår. Det er således Pressenævnets opfattelse, at medier bør være tilbageholdende med at anvende billeder af enkeltpersoner som illustration til en generel beskrivelse, der ikke angår den pågældende person. Det er samtidig Pressenævnets opfattelse, at offentlige personer må tåle en mere nærgående omtale end andre.

På baggrund af parternes oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at de anvendte billeder var pressebilleder taget til brug for offentlig omtale af de pågældende teaterforestillinger. Dertil lægges det til grund, at de afbildede personer er professionelle skuespillere, der optræder i det offentlige rum. Nævnet lægger yderligere til grund, at Politiken bragte billederne i den påklagede omtale, uden at de afbildede skuespillere havde samtykket hertil, samt at Politiken anvendte billederne som illustration til en generel beskrivelse.

Billederne af [Klager 1], [Klager 2] og [Klager 3]

Billedet, hvor [Klager 1] og en kvindelig skuespillerinde ses i en intim situation fra forestillingen ”*Farlige forbindelse*” på [Teater B], der blev bragt i stort format på forsiden af den trykte udgave af Politiken den 10. februar 2020, havde følgende billedtekst:

”Skal han tage hårdt fat om brystet eller bare nulre? Skal hun gribe om hans balder? I flere lande er teatrene begyndt at ansætte intimitetskoordinatorer til sexscenerne, så skuespillernes grænser ikke bliver overskredet. På [Teater A] overvejer man nu, om man skal følge trenden. Og på [Teater B], som tidligere har opført ”*Farlige forbindelser*” (billedet), er man heller ikke afvisende.”

Derudover stod teksten ”INTIMITETSKOORDINATOR” med store røde bogstaver hen over billedet.

Billedet, der viser en scene fra forestillingen ”*Antichrist*” på [Teater B], hvor skuespillerne [Klager 2] og [Klager 3] krammer hinanden intimt, blev bragt som illustration til artiklen ”*Slut med at føle sig frem*” på KULTURforsiden i Politiken den 10. februar 2020. Billedet havde følgende billedtekst:

”INTIMT. På [Teater A] overvejer man at bruge en såkaldt intimitetskoordinator til visse scener. På [Teater B] – hvor [Klager 2] og [Klager 3] her er i nærkontakt i ’*Antichrist*’ – er man ikke afvisende over for at hyre en intimitetskoordinator, der kan guide og koreograferer i særlige scener.”

De pågældende billeder er pressebilleder taget til brug for offentlig omtale af de pågældende teaterforestillinger, og billederne afbilder professionelle skuespillere i færd med at udføre deres skuespillerarbejde. Pressenævnet finder på den baggrund, at Politikens anvendelse af billederne til at illustrere en generel omtale af behovet for intimkoordinatorer uden forudgående samtykke fra de afbildede skuespillere [Klager 1], [Klager 2] og [Klager 3], ikke kan anses for at indebære en krænkelse af skuespillernes privatliv.

[Klager 1] er fuldt genkendelig på billedet, ligesom [Klager 2] og [Klager 3], der også er nævnt med deres fulde navn i billedteksten. Pressenævnet finder, at det fremgår tilstrækkelig klart af billedteksterne, at billederne er af professionel karakter fremfor af privat karakter, og at billederne stammer fra tidligere teaterforestillinger. Da billederne samtidig betragtes som relevante i sammenhængen og for det omtalte emne, udtaler Pressenævnet ikke kritik af Politikens billedtekster.

Billedet af [Klager 4]

Billedet, hvor [Klager 4] er afbildet nøgen, mens en anden medskuespiller har hånden omkring hans penis, fra forestillingen ”*Symposion*” på [Teater A] blev bragt på hjemmesiden politiken.dk i en periode efter den 10. februar 2020 som illustration til artiklen ”*Hvis der kom-*

mer en, der siger, at du skal gå op og ned ad Strøget med en agurk i røven i tre timer i regnvejr, så gør du det". Som sagen er oplyst for Pressenævnet, er nævnet ikke bekendt med ordlyden af en eventuel billedtekst.

Billedet med [Klager 4] blev også oprindeligt anvendt som illustration til artiklen "[Skribent]: Jeg længes efter at sidde på 1. række og blive spyttet i hovedet" bragt 2. maj 2020 på hjemmesiden politiken.dk. Under billedet var billedteksten:

"Hvem skal nu hive [Klager 4] i pikken, når teatret ikke kan spilles live?"

Pressenævnet lægger, som sagen er oplyst for nævnet, til grund, at Politiken i anledning af [Klager 4]s klage fjernede billedet fra begge artikler på politiken.dk på et tidspunkt inden den 18. maj 2020.

Endelig blev billedet med [Klager 4] brugt som illustration til artiklen "Jeg længes efter at få sved og spyt i hovedet" i den trykte udgave af Politiken den 3. maj 2020. Billedet havde følgende billedtekst:

"Live. Pianisten [Pianisten] (tv.) har det der magtfuldt krøllede domptørhår, der kaster svedperler af sig i takt med, at [Pianisten] får spillet sig op i en rus. Hvem skal under iagttagelse af to meter-reglen nu hive [Klager 4] (i midten) i pikken i 'Symposium'? Og [Person C] (th.) som Richard III taler intenst hen over stolerækkerne."

To medlemmer – formand Jens Kruse Mikkelsen og Marlene Borst Hansen – udtaler:

Vi finder, at billedet er af særlig følsom karakter, hvorfor Politiken i denne konkrete situation burde have indhentet et samtykke fra [Klager 4], inden Politiken anvendte billedet som illustration til generel omtale i to forskellige sammenhænge. Den omstændighed, at billedet er et pressebillede taget til brug for offentlig omtale af de pågældende teaterforestillinger, og afbilder professionelle skuespillere i færd med at udføre deres skuespillerarbejde på scenen, kan i den konkrete situation ikke føre til et andet resultat på grund af billedets særligt følsomme karakter. Vi udtaler således kritik af Politiken for ikke at have beskyttet skuespiller [Klager 4]s privatliv i den konkrete situation. Vi har noteret os, at billedet ikke længere findes på politiken.dk, og at Politiken har tilkendegivet, at Politiken ikke umiddelbart har til hensigt at benytte billedet igen.

To medlemmer – Anja Lundberg Andersen og Lene Sarup – udtaler:

Det pågældende billede er et pressebillede taget til brug for offentlig omtale af den pågældende teaterforestilling, og billedet afbilder professionelle skuespillere i færd med at udføre deres skuespillerarbejde. Vi finder på den baggrund, at Politikens anvendelse af billedet til relevant at illustrere en generel omtale af behovet for intimkoordinatorer uden forudgående samtykke fra den afbildede skuespiller [Klager 4] ikke kan anses for at indebære en krænkelse af skuespillerens privatliv. Det samme gør sig gældende i forhold til omtalen i [Skribent]s artikel, hvor scenen på billedet anvendes som et konkret eksempel på den stemning og

oplevelse, [Skribent] savner ved ikke at kunne gå i teateret, som han kunne før corona-virus. Det bemærkes i øvrigt, at Politiken efter Dansk Skuespillerforbunds henvendelse har fjernet det påklagede billede fra politiken.dk for at imødekomme klager.

Vi finder dertil, at det fremgår tilstrækkelig klart, at billedet er af professionel karakter fremfor af privat karakter, og at billedet stammer fra en tidligere teaterforestilling. Da billedet samtidig betragtes som relevant i sammenhængen og for det omtalte emne, udtaler de ikke kritik af Politikens billedtekster.

Da der er stemmelighed, er formandens stemme afgørende, og Pressenævnet udtaler herefter kritik af Politiken for ikke at have beskyttet skuespiller [Klager 4]s privatliv i den konkrete situation.

Offentliggørelse af nævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Politiken at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Politiken

[underrubrik]

Politiken får kritik for at anvende et arkivbillede af særlig følsom karakter uden samtykke

[tekst]

Politiken bragte i februar og maj 2020 tre billeder fra teaterscener med let genkendelige og navngivne skuespillere som illustration til generel omtale om behovet for intimitetskoordinatorer i teaterbranchen. Billederne er pressebilleder taget til brug for offentlig omtale af de pågældende teaterforestillinger. På det ene billede optræder en af skuespillerne nøgen. Dette billede blev også brugt som et konkret eksempel i en artikel, hvor skribenten skildrer sit savn til at komme i teateret.

Dansk Skuespillerforbund har på vegne af de fire afbildede skuespillere klaget til Pressenævnet. I forbindelse med klagen fjernede Politiken billedet med den nøgne skuespiller fra artiklerne på politiken.dk.

Pressenævnet udtaler kritik af Politiken for at have krænket privatlivets fred ved at bringe det særligt følsomme billede af skuespilleren, der optræder nøgen, uden forinden at indhente samtykke fra skuespilleren.

Pressenævnet udtaler ikke kritik af Politikens anvendelse af de andre arkivbilleder uden forudgående samtykke.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse på hjemmesiden

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelses-tekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” direkte til nævnets kendelse www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.

Offentliggørelse i den trykte avis

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest i den første eller en af de første udgaver, der offentliggøres efter nævnets kendelse.

Offentliggørelse skal ske til illustration af Pressenævnets logo og på det sted i mediet, hvor mediet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet (Politiken har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet i ”1. sektion side 2 i ”Fejl og fakta” eller side 4 i overblikbåndet.”). Har mediet ikke en fast rettelsesspalte, skal offentliggørelse ske på det sted i mediet, der svarer til placeringen af den kritiserede artikel.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i mediet.